

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izkaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrletno 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištrva v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisal se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovensko društvo.

Z odlokom od 27. maja 1882. št. 7919. dovolila je c. kr. namestnija štajerska osnovati politično društvo po imenu: Slovensko društvo s sedežem v Mariboru. Najavila je to po svetovalstvu mesta Mariborskega začasnemu predsedniku g. deželnemu poslancu dr. Radaju.

Nameravalo je se občni zbor sklicati v nedeljo, dne 11. junija t. l. ker so takrat naši deželni poslanci na poti v Gradec k deželnemu zboru. Toda zavoljo še nekaterih zaprek ni mogoče, ampak bržčas še le nedeljo pozneje, o čemer bo de pa prihodnji Slov. Gospodar vedel določno poročati oziroma naznanjati.

Glavne ovire so toraj odstranjene. Društvo slovensko za deželo Štajersko je od strani visoke vlade dovoljeno. Sedaj je treba še potrjena pravila dati tiskati, kakor tudi povabilnice in prirediti sprejemnice ter pozvati občni zbor, a ob enem pričeti udov nabirati in se dela trdno lotiti.

Bržčas bo de veliko dela in toraj kazalo razdeliti ga med 3 odseke. Ti bi bili sledeči: politični odsek, šolski odsek in gospodarski odsek, vsak s svojim načelnikom in poročevalcem. Tako bi se potrebno gradivo, podatki itd. najleži zbirali in urejevali. Sicer pa je to samo nasvet in prvi občni zbor lahko o njem sklepa, kakor se mu najbolje zdi. Dal vsemogočni Bog, da bi ovo društvo štajerskim Slovencem bilo moder vodnik, čvrst zagovornik, krepek branitelj in rodoviten pričetnik vsestranskemu napredku.

Deželni zbor štajerski.

Prihodni pondeljek začne deželni zbor štajerski za letos zborovati. Slovenci pošljemo v Gradec 8 poslancev izvoljenih od slovenskih kmetov. Mesta in veliki posestniki še nečejo Slovencem biti naklonjeni ter so izvolili za deželni zbor skoraj same zagrizene naše nasprotnike n. pr. Wildhavškega Karneri-ja. Okolo 400.000 štajerskih Slovencev zastopa toraj v Gradcu 8 kmetskih zastopnikov.

Navada je c. kr. namestnikom v deželah, kder prebiva več narodov, da pozdravljajo pri odpretji zborovanja poslance vseh narodov, vsakega v njegovem jeziku. Tako je navadno na Českom in Moravskem pa tudi na Tirolskem, kder zastopnik vlade nagovarja nemške poslance nemški, italijanske pa italijanski. Na Štajerskem še c. kr. namestniki nimajo te navade. Kazalo bi toraj g. barona Klübeka dostojno na to opozoriti. Slovenci smo tudi ljudje, naši poslanci ne pripadajo divjakom. Slovenci smo državljani, davkeplačilci jednako Nemcem. Toraj se nam naj da, kar nam gre!

Zvečinoma pridejo navadne reči zlasti proračun za l. 1883 na vrsto pri zborovanji. Nemški konservativci bodo šolsko vprašanje rabili v napade na nemško-liberalno večino. Vendar tudi slovenski poslanci imajo dovolj uzrokov pritrčiti jim zlasti z narodnega stališča. Kajti krivice, ki se tukaj Slovencem godijo, so res goropadne. Kar vse šolski nadzorniki g. Ranner, g. Baumgartner in zlasti g. Ambrožič počinjajo, dalje kako deželni šolski svet ravna in postopa nasproti nekaterim okrajnim šolskim svetom, tega Slov. Gospodar ne more objavati, ker bi list bil gotovo in vselej konfisciran. Nemškutari se po slovenskih šolah, da je nedostojno. Uže v 3. 2. in celo 1. letu se začenja nemščina nerazumljiva pbatu otrokom v glave.

Koliko ur ovo phanje vsaki teden traja, to je odvisno popolnem od učiteljev. Zato nekateri nemščino žagajo večji del zlatega šolskega časa. To pa je gotovo tudi nekaj uzrok, zakaj se naša deca slabo šola ter naposled ne zna, česar je treba: brati, pisati, računati. Pogosto je le: trapež v šolo, trapež iz šole. Zgubljen je zlati čas, stroški zastonj, a slovensko ljudstvo zaostaja v omiki, ker se mu deca vzgoja, da ne zna ne pravilno misliti, ne pravilno govoriti, ne slovenski pa ne nemški.

Tudi zastran vmešavanja prusko-nemškega „Schulvereina“ v naše šolske zadeve bo treba poslancem besedo spregovoriti.